EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.5.2024
COM(2024) 204 final

2024/0112 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode

(Proračunska vrstica 07 20 03 01 - Socialna varnost)

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa Skupnega odbora o spremembi Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode.

2. OZADJE PREDLOGA

1.1. Sporazum EGP

Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) državljanom in gospodarskim subjektom v EGP zagotavlja enake pravice in obveznosti na notranjem trgu. Določa vključitev zakonodaje EU, ki zajema štiri svoboščine, v vseh 30 državah EGP, ki ga sestavljajo države članice EU, Norveška, Islandija in Lihtenštajn. Poleg tega Sporazum EGP zajema sodelovanje na drugih pomembnih področjih, kot so raziskave in razvoj, izobraževanje, socialna politika, okolje, varstvo potrošnikov, turizem in kultura, ki se skupaj imenujejo podporne in horizontalne politike. Sporazum EGP je začel veljati 1. januarja 1994. Unija je skupaj s svojimi državami članicami pogodbenica Sporazuma EGP.

1.2. Skupni odbor EGP

Za upravljanje Sporazuma EGP je odgovoren Skupni odbor EGP. To je forum za izmenjavo mnenj, povezanih z delovanjem Sporazuma EGP. Njegove odločitve se sprejemajo soglasno in so za pogodbenice zavezujoče. Za usklajevanje zadev EGP je na strani EU odgovoren Generalni sekretariat Evropske komisije.

1.3. Predvideni akt Skupnega odbora EGP

Skupni odbor EGP naj bi sprejel sklep Skupnega odbora EGP (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt) o spremembi Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode.

Namen predvidenega akta je zagotoviti, da se nadaljuje sodelovanje pogodbenic Sporazuma EGP je v ukrepih Unije, ki se financirajo iz splošnega proračuna Unije v zvezi s prostim pretokom delavcev, koordinacijo sistemov socialne varnosti in ukrepi, ki se nanašajo na migrante, vključno z migranti iz tretjih držav.

V skladu s proračunsko politiko EU je sodelovanje v dejavnostih EU mogoče šele po plačilu ustreznega finančnega prispevka. Vendar se plačilo lahko izvede, ko bo ta osnutek sklepa Sveta sprejet in ko bo zahtevek EU za plačilo sredstev, ki ga pripravi Evropska komisija, poslan državam Efte, ki so del EGP.

Zato se za premostitev obdobja med 1. januarjem 2024 in prejemom zadevnega plačila osnutek sklepa Skupnega odbora uporablja tudi retroaktivno od 1. januarja 2024. Retroaktivnost ne vpliva na pravice in obveznosti zadevnih oseb ter upošteva načelo legitimnega pričakovanja.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Komisija predloži priloženi osnutek sklepa Skupnega odbora EGP Svetu v sprejetje kot stališče Unije. Ko bo stališče sprejeto, bi ga bilo treba v najkrajšem možnem času predstaviti v Skupnem odboru EGP.

Vsebina in narava osnutka priloženega sklepa Skupnega odbora EGP presegata zgolj tehnične prilagoditve v smislu člena 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94. Stališče Unije zato določi Svet.

4. PRAVNA PODLAGA

1.4. Postopkovna pravna podlaga

1.4.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[1].

1.4.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Skupni odbor EGP je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Sporazumom EGP. Akt, ki naj bi ga Skupni odbor EGP sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma. Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU v povezavi s členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.

1.5. Materialna pravna podlaga

1.5.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU v povezavi s členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 je odvisna predvsem od materialne pravne podlage pravnega akta EU, ki ga je treba vključiti v Sporazum EGP.

Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

1.5.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt ima cilje in elemente na področju prostega gibanja delavcev in koordinacije sistemov socialne varnosti. Materialna pravna podlaga sta torej člena 46 in 48 PDEU.

[1] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

1.6. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi morala biti člena 46 in 48 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU in členom 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 o pravilih za izvajanje Sporazuma EGP.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Skupnega odbora EGP spremenil Protokol 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

2024/0112 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode

(Proračunska vrstica 07 20 03 01 - Socialna varnost)

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 46 in 48 Pogodbe v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru[2] in zlasti člena 1(3) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru[3] (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) je začel veljati 1. januarja 1994.

(2) Skupni odbor EGP se lahko v skladu s členom 98 Sporazuma EGP med drugim odloči spremeniti Protokol 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode.

(3) Sodelovanje pogodbenic Sporazuma EGP je primerno nadaljevati, da se vključi sodelovanje v zvezi s prostim gibanjem delavcev, koordinacijo sistemov socialne varnosti in ukrepi, ki se nanašajo na migrante, vključno z migranti iz tretjih držav.

(4) Protokol 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo štiri temeljne svobode, bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(5) Stališče Unije v Skupnem odboru EGP bi moralo zato temeljiti na priloženem osnutku sklepa –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede predlagane spremembe Protokola 31 k Sporazumu EGP o sodelovanju na posebnih področjih, za katera ne veljajo

[2] UL L 305, 30.11.1994, str. 6.
[3] UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

štiri temeljne svobode, temelji na osnutku sklepa Skupnega odbora EGP, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik